

Orvosi pálya, legmagasabb kitüntetése

Prof.dr. Forrai Judit
Semmelweis Egyetem
Népegészségtani Intézet
orvostörténet

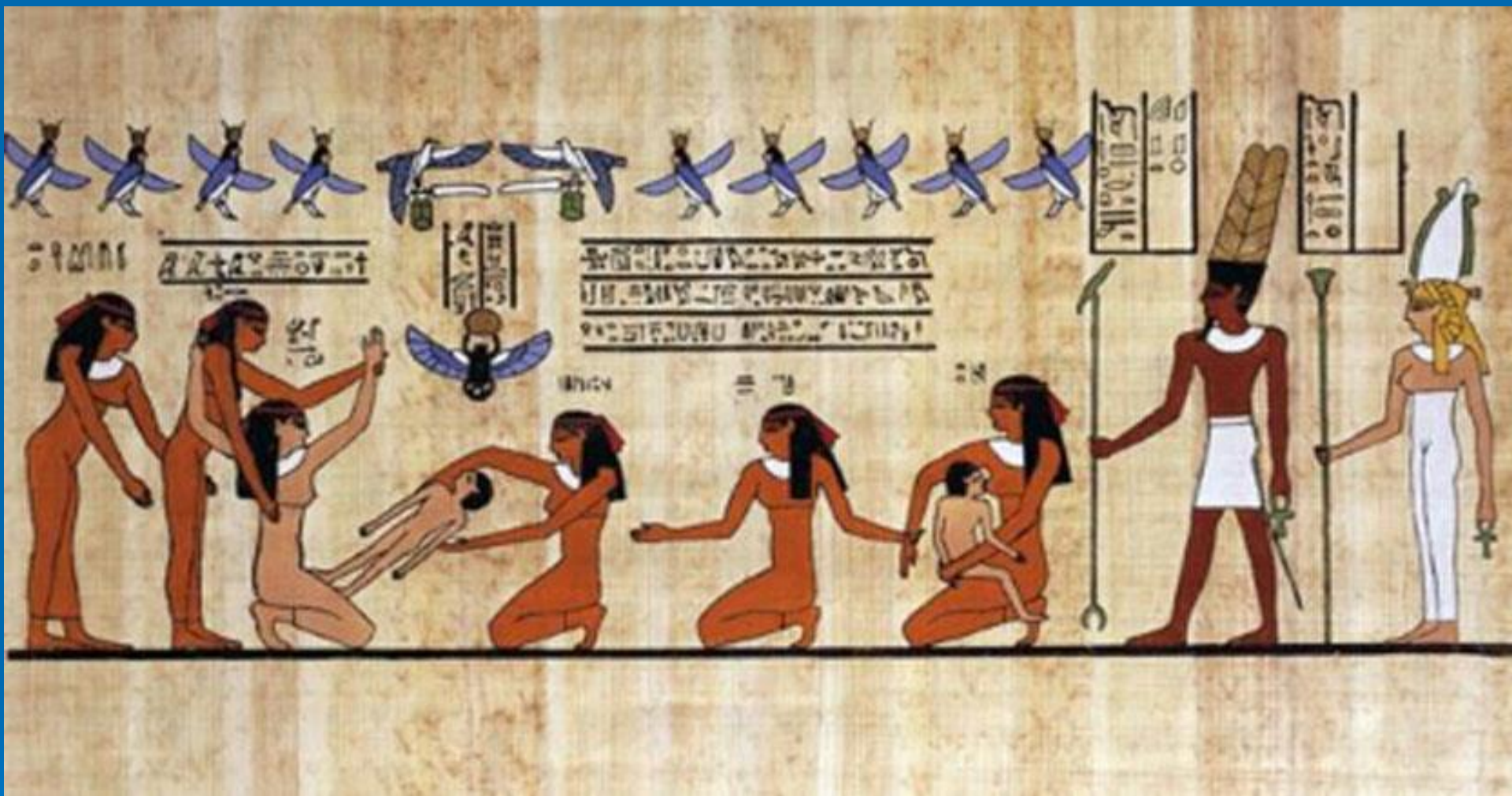
Női gyógyítók szerepe a történelem során

- Szülésnél segédkezők
- Otthoni betegellátás
- Gyógyfűvek ismerői

Szülészet-nőgyógyászat

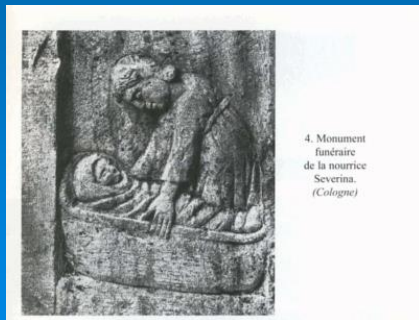
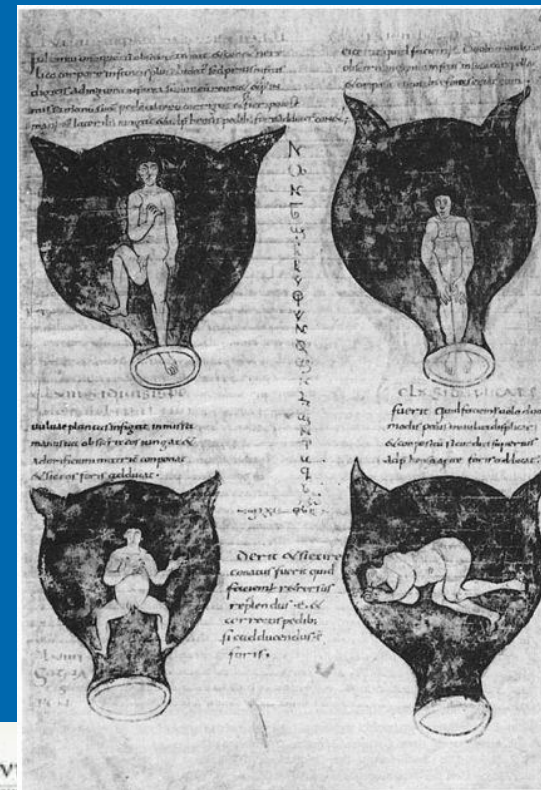
- Évezredekken keresztül tapasztalt asszonyok, bábák segédkeztek a szüléseknél
- Különböző mítoszok, tévhitek, rítus szerint
- Pozíciók variabilitása

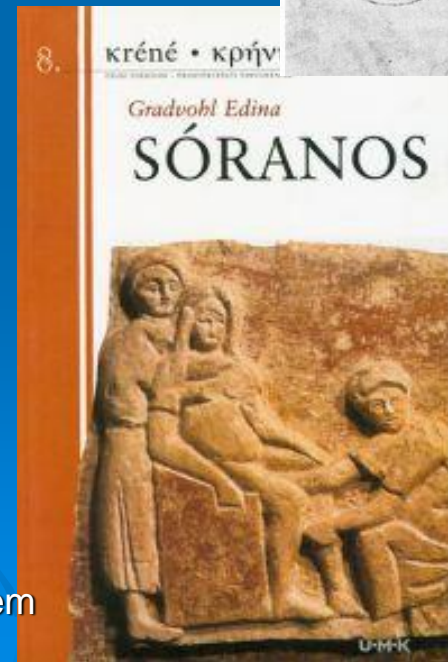
Egyiptom, szülő „otthonok”,

Görög-római idők

- Maia- kifejezés először Homéros Odysseiájában
- Omphalotomos, iétreuusa, iatromaia
- Soranos Gynaikeia
- Római medica, iatriné

4. Monument funéraire de la nourrice Severina. (Cologne)

Hildegard von Bingen 1089-1179

Benedek rendi, próféta nő
Orvosi tevékenysége:

Physica,
Causae et Curae,

Der Rosengarten – A terhes asszonyok rózsáskertje

Eucharius Rösslin 1513:

Első nyomtatott könyv

bábáknak

Lábra fordítás

- ▶ Szülészék
- ▶ Eszközök
- ▶ Halott gyermek eltávolítása
- ▶ fájdalomcsillapítás

Rosergarten
 Das vierd Capitel sagt wie
 sich ein yede frum in/ vor/ vnd nach der geburt kaltz soll
 vnd wie man ic in kätter geburt zu hilff kommen soll.

Rosergarten

Wo aber die zwiling
 kommen mit den füeß
 fen/ Sol sie aber mals
 thün fleiß ankerē/ eins
 nach dem anderen vñ/
 führen/ in massen als ob
 stadt.

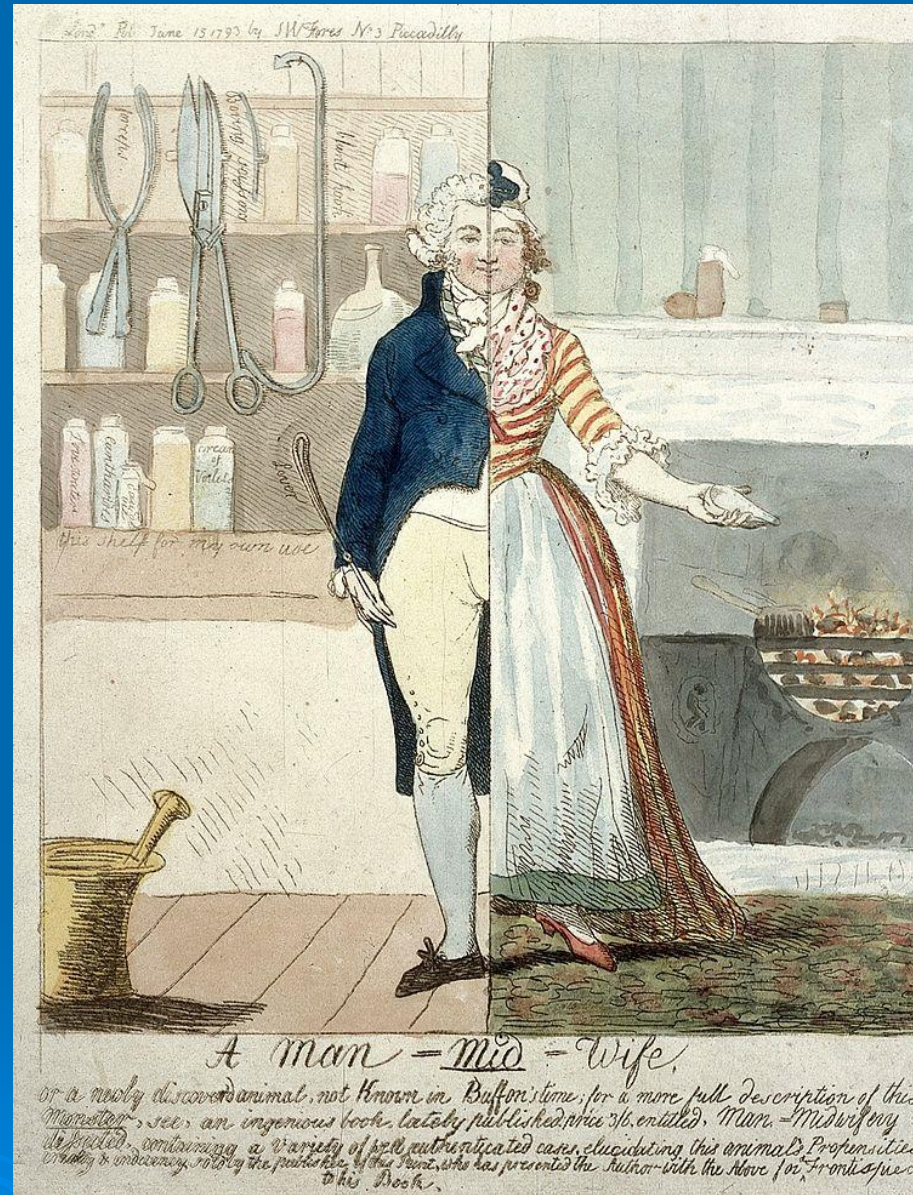

So aber der zwiling ei
 ner kompt mit dem haupt
 der ander mit den füeß
 Sol abermals die hebam
 fleiß ankerē/ dem nechsten
 zu ersten helfen/ vnd das
 ander nit verlassen/ Vnd
 das soll also geschē/ on

Semmelweis Egyetem
 orvostörténet

Szülészet fejlődése 18. század

- Férfi-segítség, férfibába
- Hiperaktivitás
- Fogók alkalmazása

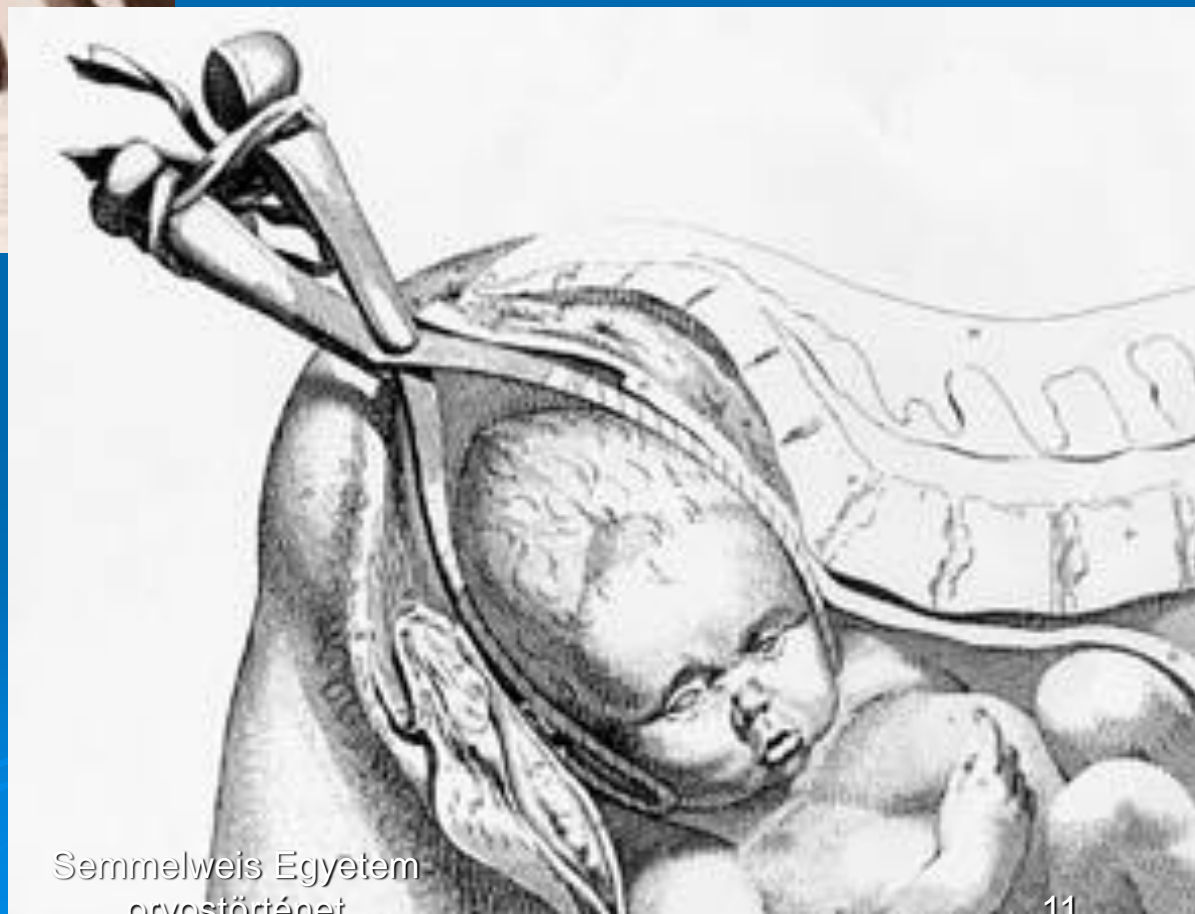
A titkos műszerek

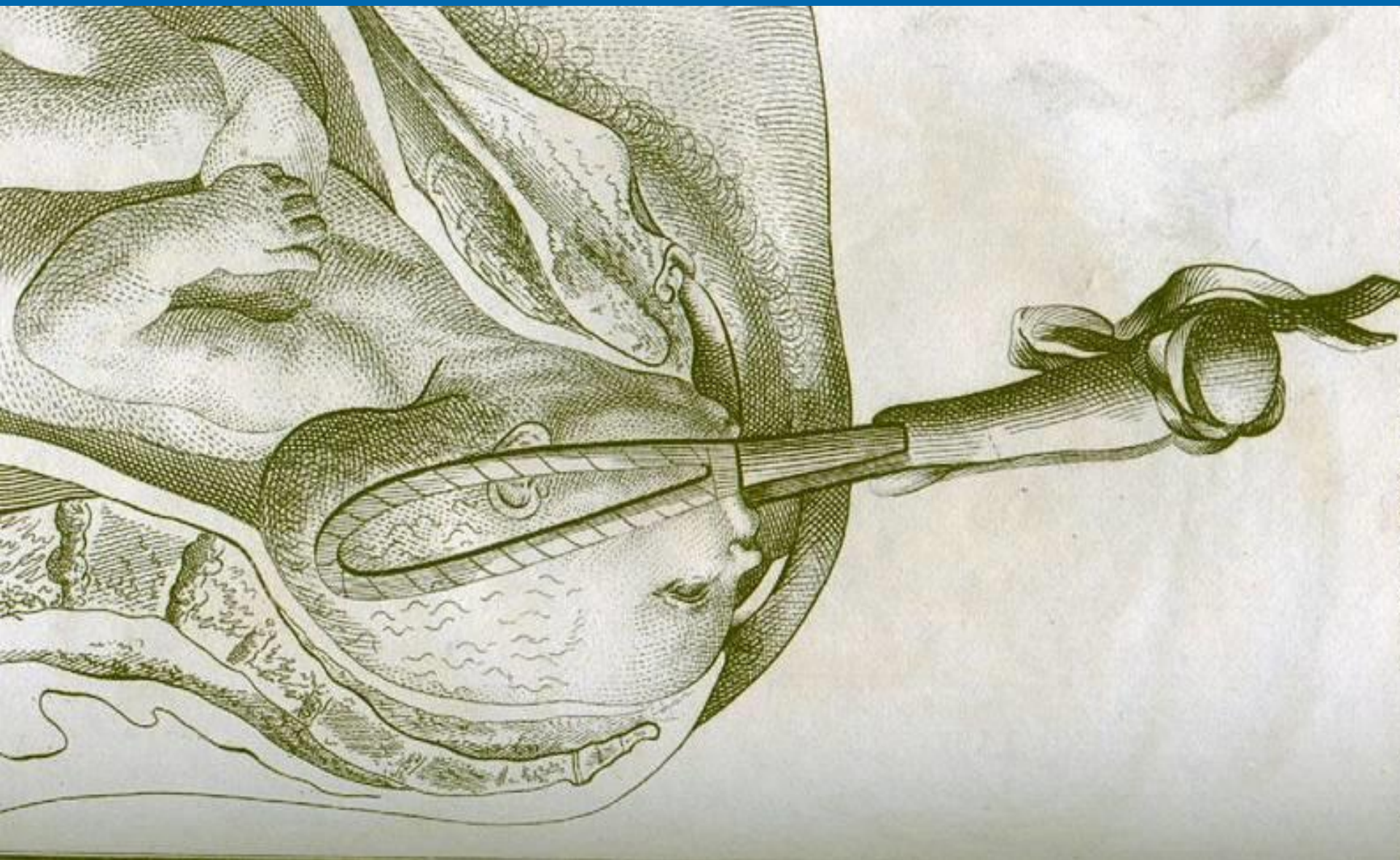
Fogók- forceps

- Chamberlain angol orvos, családja titokként őrizte és nem éppen tisztességes üzletre kihasználta;
- Palfyn genti orvos, aki közkinccsé tette az orvosvilágnak 1723.
- Leoret és Smellie tökéletesítései után a manapság használatban levő fogó.
- Minden kanálnak kétféle görbülete van: az egyik a gyermek fejére illik, a másik a medence tengelyéhez alkalmazkodik.

William Smellie
1697-1763

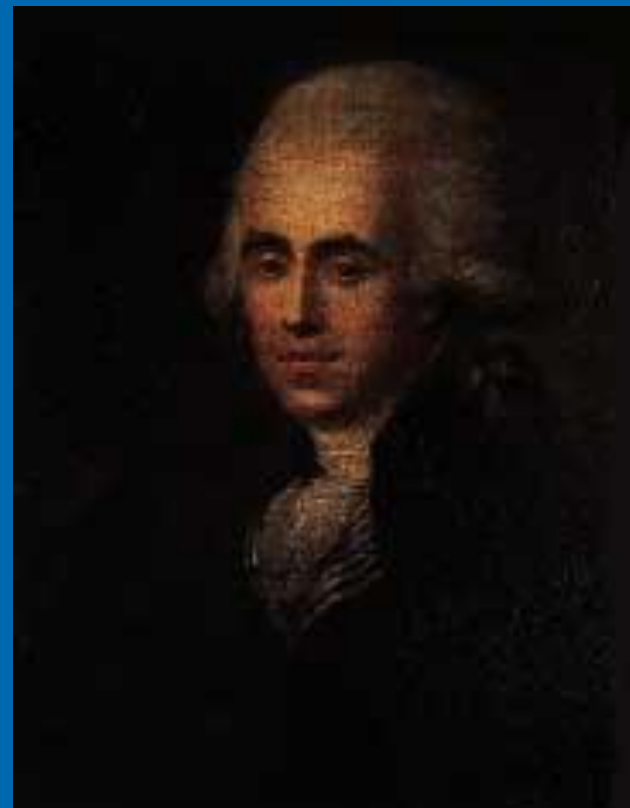
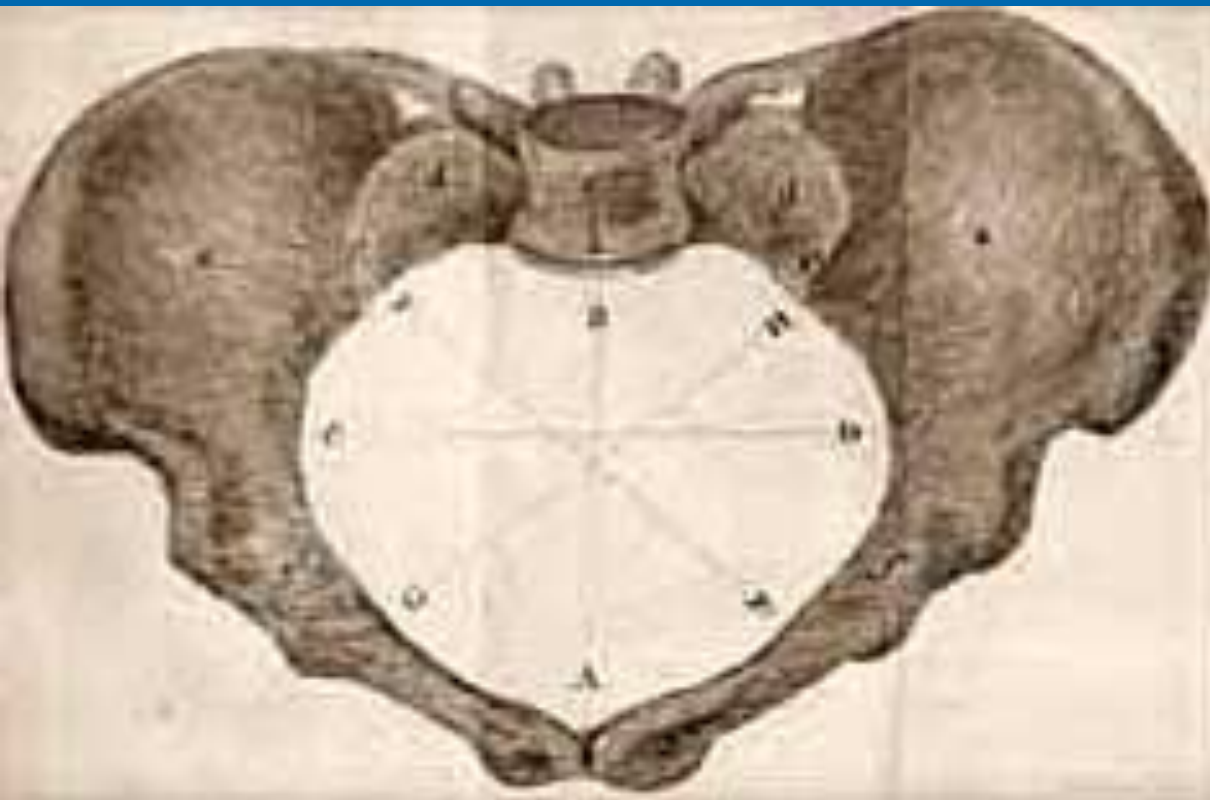

Jean Louis Baudelocque (1745–1810)

már mérsékeltebb irányzatot képviselt.

- ▶ Elvetette a felesleges és erőltetett méhszájtágítást,
- ▶ óvott a korai burokrepesztéstől
- ▶ az arctartás és a farfekvés spontán szüléslefolyását ő sem engedte meg, hanem beavatkozott.
- ▶ Sokat foglalkozott a magzati elhelyezkedéssel.
- ▶ Maradandóvá tette nevét a *medencemérés* – *pelvimeter* módszerének kidolgozásában. Erre alkalmas eszközt konstruált.

Jean Louis Baudelocque

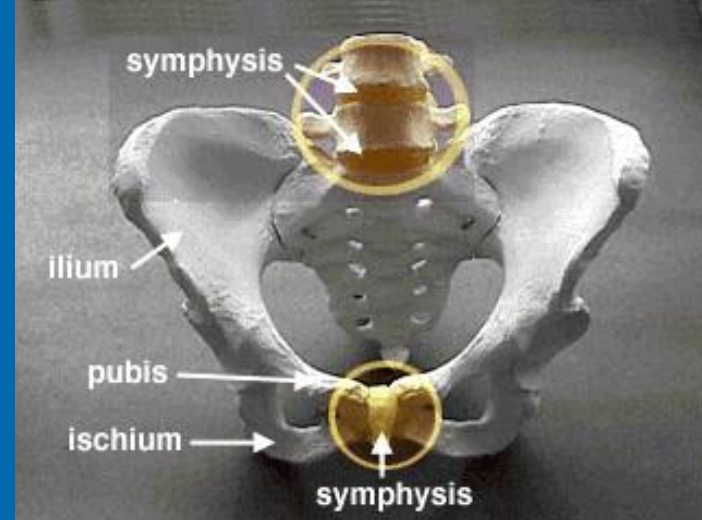
Hiperaktivitás

- szélsőséges képviselője a német Friedrich Benjamin Osiander (1759–1822), aki 2540 szüléséből 1016 fogóműtétet végzett

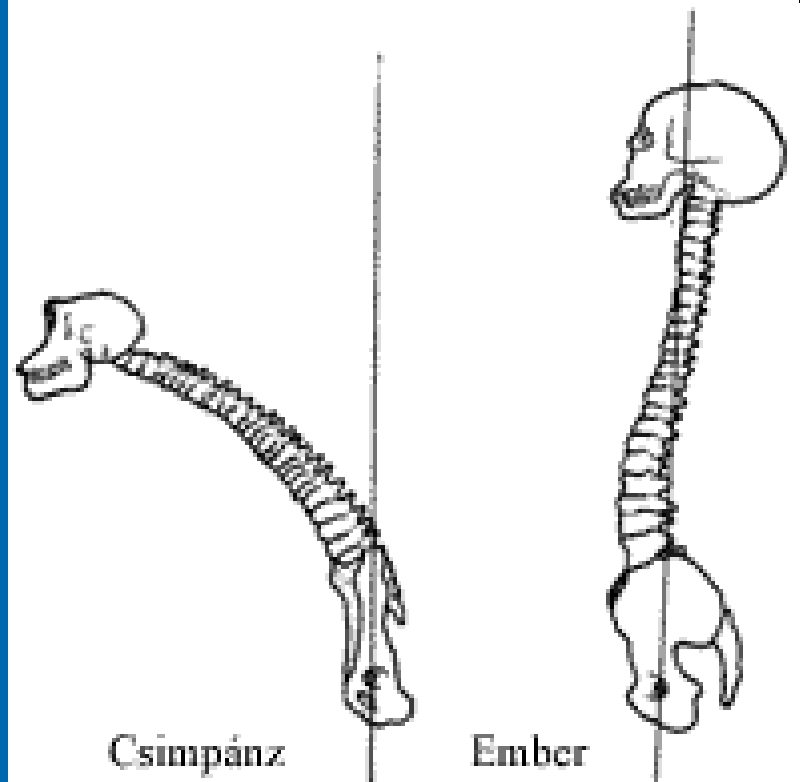
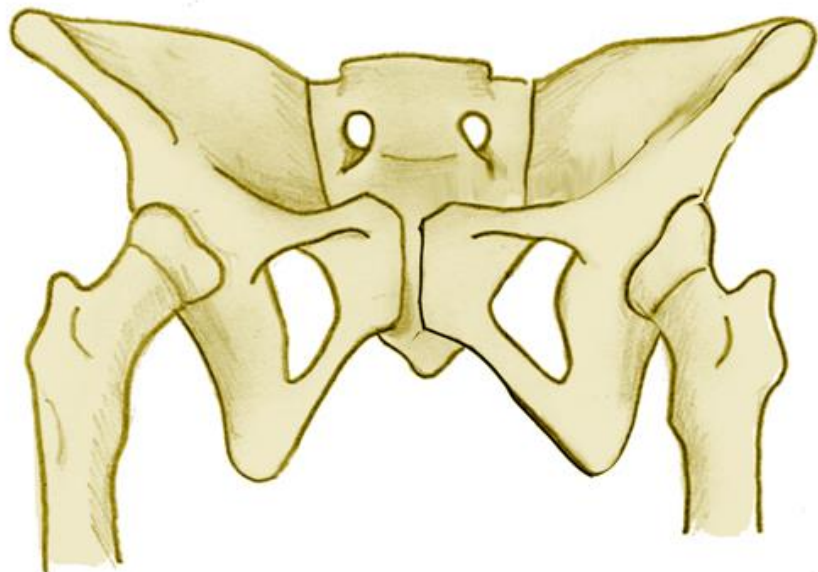

- Spontán szülést eseteinek csupán 54%-ában vezetett le.

A medencetan

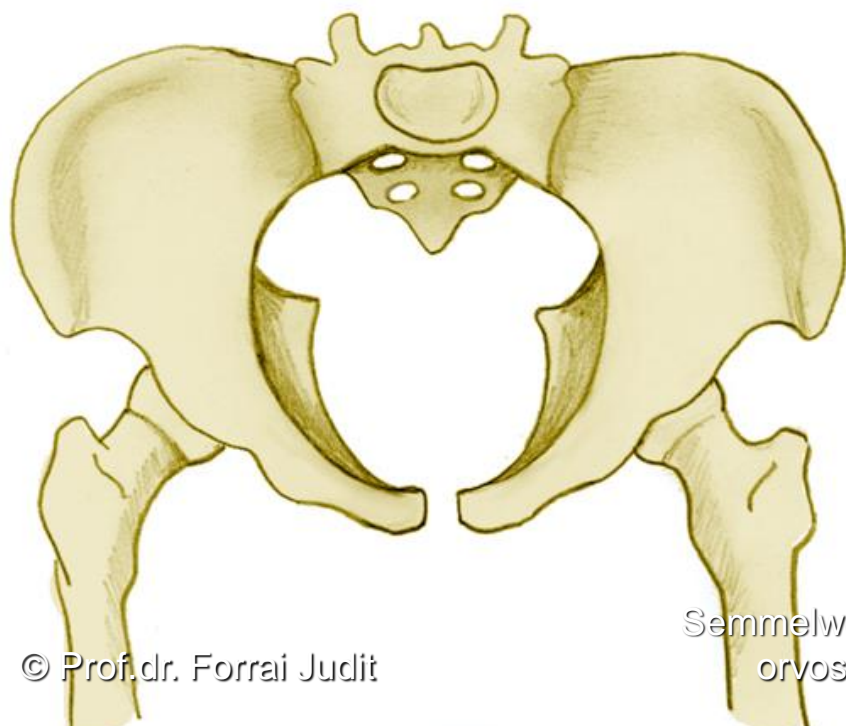

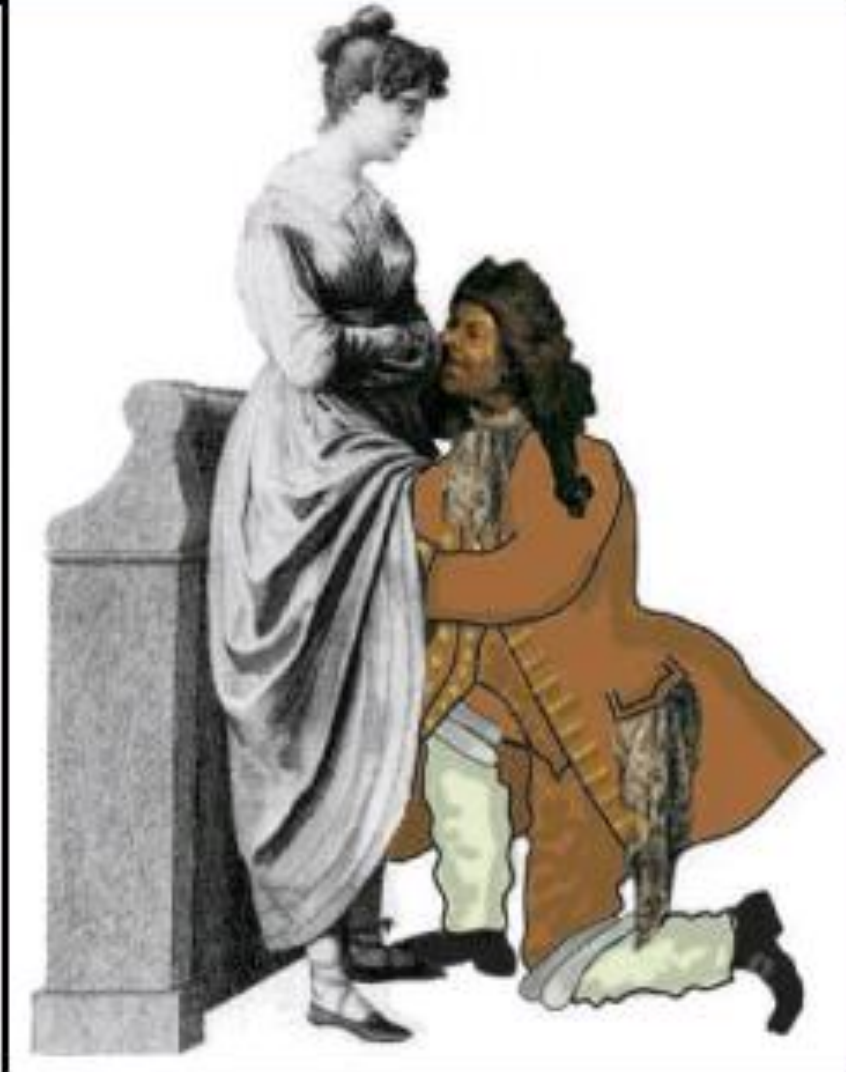
- ▶ kiemelkedő 19. század eleji klasszikusa a német Franz Karl Naegele (1778–1851).
- ▶ a *symphyseotomia*, a szeméremcsont átmetszése.
- ▶ Jean René Sigault (1740–?) 1777-ben végzett ilyen operációt egy már négy halott magzatot szült asszonyon, aki ezután élő gyermeket hozott a világra, de élete végéig bottal járt és inkontinenciában szenvedett.

Csimpánz

Ember

Well, this is how a male doctor examined a female patient in 1822. It is reasonable to assume that it would not have been very different in the Horrible Hogarth's day but he has spared us the details. There is an opportunity here for further scholarly research.

Nagyszombat

Pázmány Péter (1616-1637)

Nagyszombati Egyetem 1635
(Universitas Studiorum)

Orvosi Fakultás 1769.
Sobász képzés

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

A manuális szakmák differenciálódása, magisterek

- **sebészmeister (1771)**
- **gyógyszerész mester (1771)**
- **fogászmester 1779-1800**
- **bába képzés (*obstetrix*), 1771**
- **állatorvos képzés folyamatos 1771**
- **szülészmester (1777)**
- **szemészmester (1777)**

Orvosi Fakultás 1769
Mária Terézia

speciális vizsgát tehettek, orvosi felügyelettel

Orvosok szerepe

- ▶ Gyógyítás
- ▶ Kutatás
- ▶ Az egyének és közösségek egészségi életét konkrétan befolyásoló intézményesített érdekérvényesítés kezd kialakulni. (Foucault,- Biohatalom)

ebbe a hatalmi körbe való betörés?

Nők társadalmi beilleszkedése

- Emancipációs mozgalmak -választójog
- Női foglalkozások
- Női hivatások
- Nőnevelés
- Nők iskolai oktatása
- Magasabb iskolák
- Társadalmi reakciók

Kvékerek- Quakers

- ▶ **Barátok Vallásos Társasága** – protestánsizmus - puritánizmus
- ▶ Anglia 17. század, Oliver Cromwell (1599-1658) idején alakul – Amerika – Georg Fox alapított egyházat
- ▶ Kvéker nők- egyenjogúsági mozgalom
- ▶ Női prédikálás, előadási jogosultság 1650-től
- ▶ Korai években az utazó kvéker prédikátorok nagy része - a legtöbbször nő volt.

Modern feminizmus bölcsője, az abolicizmus, a nők választási és a béke mozgalmái is.

1848 Seneca Falls Declaration – nemek egyenlősége

*This card was issued for the celebration
held at Seneca Falls in 1908 and
is added to this book by Harriet Stanton Pitcher*

Our Roll of Honor

Containing all the
Signatures to the "Declaration of Sentiments"

Set Forth by the First

Woman's Rights Convention,

held at

Seneca Falls, New York

July 19-20, 1848

LADIES:

Lucretia Mott
Harriet Cady Eaton
Margaret Pryor
Elizabeth Cady Stanton
Eunice Newton Foote
Mary Ann M'Clintock
Margaret Schooley
Martha C. Wright
Jane C. Hunt
Amy Post
Catherine F. Stebbins
Mary Ann Frink
Lydia Mount
Delia Mathews
Catherine C. Paine
Elizabeth W. M'Clintock
Malvina Seymour
Phebe Mosher
Catherine Shaw
Deborah Scott
Sarah Hallowell
Mary M'Clintock
Mary Gilbert

Sophronia Taylor
Cynthia Davis
Hannah Piant
Lucy Jones
Sarah Whitney
Mary H. Hallowell
Elizabeth Conklin
Sally Pitcher
Mary Conklin
Susan Quinn
Mary S. Mirror
Phebe King
Julia Ann Drake
Charlotte Woodward
Martha Underhill
Dorothy Mathews
Eunice Barker
Sarah R. Woods
Lydia Gild
Sarah Hoffman
Elizabeth Leslie
Martha Ridley

Rachel D. Bonnel
Betsey Tewksbury
Rhoda Palmer
Margaret Jenkins
Cynthia Fuller
Mary Martin
P. A. Culvert
Susan R. Doty
Rebecca Race
Sarah A. Mosher
Mary E. Vail
Lucy Spalding
Lovina Latham
Sarah Smith
Eliza Martin
Maria E. Wilbur
Elizabeth D. Smith
Caroline Barker
Ann Porter
Experience Gibbs
Antoinette E. Segur
Hannah J. Latham
Sarah Sisson

GENTLEMEN:

Richard P. Hunt
Samuel D. Tillman
Justin Williams
Elisha Foote
Henry W. Seymour
Henry Seymour

William S. Dell
James Mott
William Burroughs
Robert Smallbridge
Jacob Mathews
Charles L. Hoskins
Thomas M'Clintock

Nathan J. Milliken
S. E. Woodworth
George W. Pryor
Isaac Van Tassel
Thomas Dell

Nők? Orvosi pálya?

Női egyenjogúság, egyetemi felvétel

Elisabeth Blackwell (1821-1910), Bristol

28 sikertelen felvételi után

150 férfighallgató szavazott

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

1847. Geneva Medical College, Pennsylvania USA

1849 orvosi oklevelet kap – London, Párizs

1857 N.Y. Szegénysorsú betegek kórházát megnyitja

1868 orvosi Egyetemet nyit N.Y,

1874. London School of Medicine for Women, professzor

Európai egyetemek

- Zürich, 1864 két orosz hallgatónő, a törvény nem tiltotta.
- Később Bern (1870-es évek).
- Nők az egyetemen: „időpocsékolás”
- Nadezhda Suslova **1868** (Friedrich Horner, Marie Vögtlin)
- **Hugonnai Vilma (1847-1922) – 1879.**
- **1895 Magyar Királyság**

Nadezhda Suslova
1843-1918

Marie Heim-Vögtlin
1845-1916

Hugonnai Vilma
1874-1922

Thinagl Szerafin gyógyszerész
1880-1956

© prof.dr.Forrai Judit

Barát Gizella
1885-?

Barát Gizella dr., az első fogorvosnő
Magyarországon

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

- ▶ 1895. február 14-én 65719. sz. alatt a VKM *nőknek a bölcsészeti, orvosi és gyógyszerészi pályára léphetése tárgyában a budapesti és a kolozsvári egyetem tanácsához intézett leirata*

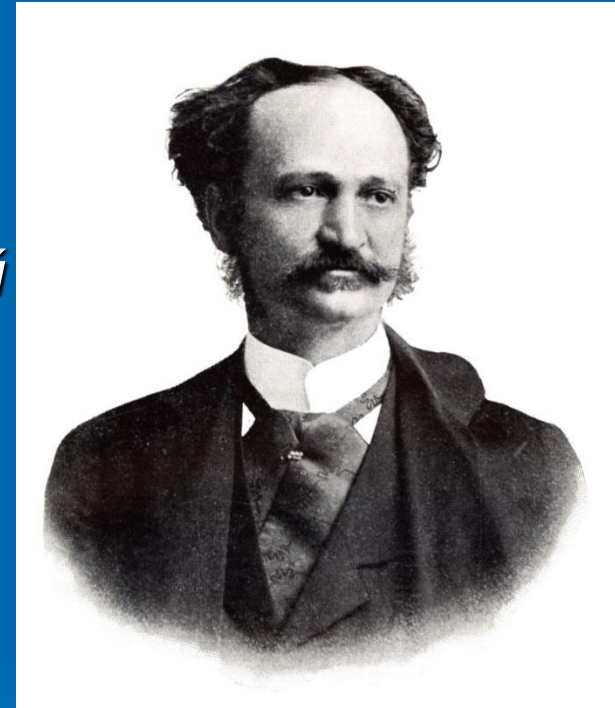
Válasz: A budapesti Tudományegyetem

Orvosi Kara az 1895. április 2-án tartott ülésén a miniszteri átiratra azt a választ fogalmazta meg: **nincs szükség arra, hogy orvosnőket és gyógyszerésznőket képezzenek.**

Wlassics Gyula 1895. november 18-án, nyilatkozott: „**alaptalannak bizonyult azon félelem, hogy a nőknek a férfiakkal együttléte az egyetemi tanulmányok alatt erkölcsi és tanügyi szempontokból káros következményű leend**”.

▶ 1895. December 19. *„A kiváló tehetségű és a tudományos pályára hajlammal bíró nőknek a tudományos pályákra való bocsátása nem akadályozza a nő hivatásának a betöltését.*

▶ *A tudás, a műveltség csak fokozza a belátást, a tapintatot, a családi élet igényeinek okos mérlegelését és a gyermekek nevelésének a színvonala pedig lényegesen emelkedik majd. [...]*

Wlassics Gyula

1852-1937

Diák ismeretek tára.

Terjeszti *Bukovay Absentius.*

— Amin az egész ellenzék olyan régóta hiába fáradozik, azt én már számtalanszor megcselekedtem: fölállítottam az önálló nemzeti bankot. De mindannyiszor spengölték.

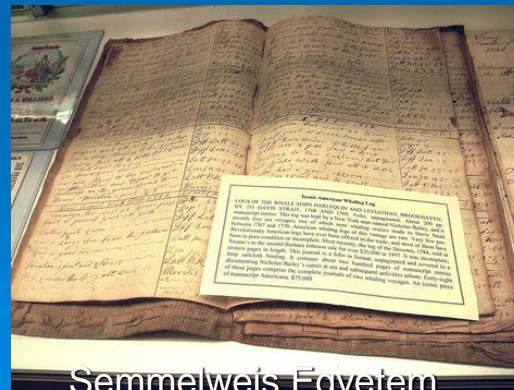
— Az egyetem női hallgatóinak egy küldöttsége tisztelgett a napokban nálam, kérve pártfogásomat egy külön női illemhelynek az egyetemen leendő felállítása érdekében. Megígértem, hogy tanulmányozni fogom e kérdést.

Újsághírek, 1896

— **Nők az egyetemen.** Az orvosi fakultáson eddig négy kisasszony van a hallgatók között. *Königsberger* Lea és *Szendeffi* Ida kisasszonyok az I. évfolyamra, *Steinberger* Sarolta, a ki Kolozsvárott tett érettségit és két félévet Zürichben hallgatott, a II. és *Schorr* Matild az V. évfolyamra iratkozott be.

A négy orvoskisasszony, 1896. egyetemi protocol könyvben

- Steinberger Sarolta – nőorvos, izr. Zürich
- Szendeffy Ida – nőorvos, rk.
- Königsberger Lea – gyermekorvos, izr.
- Schorr Matild- ? izr. Zürich, Bécs, Berlin

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

Steinberger Sarolta dr. – nőorvos 1875-1965

- Tiszaújlak, Steinberger Lipót földbirtokos 8 gyermeke közül a 7. babona – gyógyítás
- Kolozsvár érettségi, Zürich, Budapest 1896.
- *„Több professzor sokszor az órákon megjegyzéseket tett, hogy hova jutott a világ: nő az orvosegyetemen! A férfi hallgatók sem mind fogadták szívesen. Sokan úgy mintha én, a leendő orvos kisasszony a kenyérükre pályáznék.”*

Steinberger Sarolta

Tauffer Vilmos
1851-1934

- ▶ Tauffer Vilmos klinikáján dolgozik
- ▶ Tudományos munkája: női orvosok
- ▶ Orvosi Casino
- ▶ Feministák: politikai, szakmai és érdekvédelmi társaságok, szabadidős, sport és jótékonyági, betegsegélyező, munkavállaló nők érdekeit védő szervezetek, egyesületek.
Feminista Egyesület 1904. Felvilágosító előadások
- ▶ Nők világtkongresszusa Budapesten 1913.
- ▶ 1918. Anglia nők választójoga, 1945. Mo.

1937-38

- ▶ OTI osztályvezető főorvosa ellen – gondatlanságból okozott emberölés vétsége
- ▶ Orsós Ferenc patológus szakvéleménye alapján elítélik.
1944: *a belügyminisztériumhoz benyújtott sürgetésére* a polgári munkaszolgálatban alkalmazott zsidó orvosok mielőbbi deportálását kéri.
2500 orvos lelte halálát
- ▶ II. fokon **felmentik** Steinberger Saroltát. 1965.

Szendeffy Ida dr. nőorvos Nagy-Kikinda (Torontál) 1875.

Szendeffy Ida.

T. V.-L. saját felvétele.

Első kórházi alorvos

- ▶ Szt. László kórház gyermekosztályán, segédorvos
- ▶ 1903. Első nő a közigazgatásban, Kolozsvári Gyermekkórház orvosi személyzetének alelnöke.
- ▶ 1904. orvos Kecskeméten
- ▶ **Fiataikorúak temesvári felügyelő hatóságnál** nőorvos , nőcselédvédő, az orsz. Nőképző-Egyesület a Fehér Kereszt Egylet és a Kath. Nőegylet tagja.
- ▶ Előadások, önkéntes munka gyermekvédő menhelyeken

Königsberger Lea Pusztá-Kalány – Déva 1875- 1966?

- ▶ Érettségi Szászvárosban
- ▶ Egyetem, anatómia demonstrátor Szendeffy Idával együtt,
- ▶ 1900 avatás, Wekerle Sándor miniszterelnök jelenlétében
- ▶ Korányi klinika – gyakornok
- ▶ Gyerekorvos
- ▶ Királyi Orvosegyesület 1. női rendes tagja

DR. KÖNIGSBERG LEA.

életútja

- 1902 Korányi klinikája
- 1906. Pesti izr. hitközség Bródy Adél gyermekkórház-segédorvos
- 1916 kitüntetés: Vörös Kereszt hadiékitményes II. oszt. díszjelvény

Leányegyesület

Munkássága - „Doktor néni”

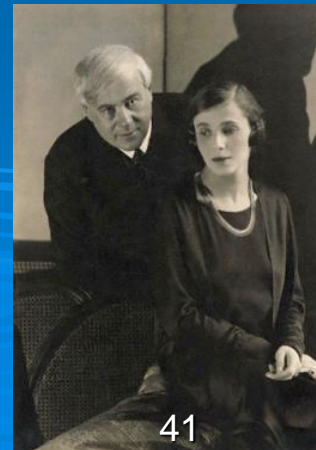
Schorr Matild

- zürichi, berlini és bécsi egyetemeknek volt hallgatója
- Dr. Hajdú (Hirschler) Mihály (Miksa) orvos dr. Schorr Matild gyermekei: Hajdú Heléna Johanna 1903, ifj. Hajdú Mihály, 1907 Hajdú Margit Vanda - Barta Vanda – Molnár Ferenc.

„Vanda meghalt – életem fénye kialudt.”

Molnár Ferenc

Bartha Vanda

© Prof.dr. Forrai Judit

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

Miniszteri dícséret

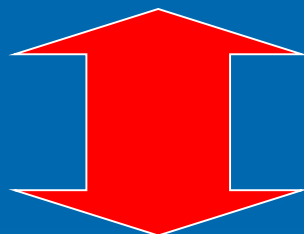
7. *Kitüntetéssel vizsgázott egyetemi nőhallgatók:* Frank Olga, Glatz Edith, Genersich Margit, Königsberger Lea, Genersich Gabriella, John Szidónia, Szántó Margit, mindannyian az orvosi szakon.

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

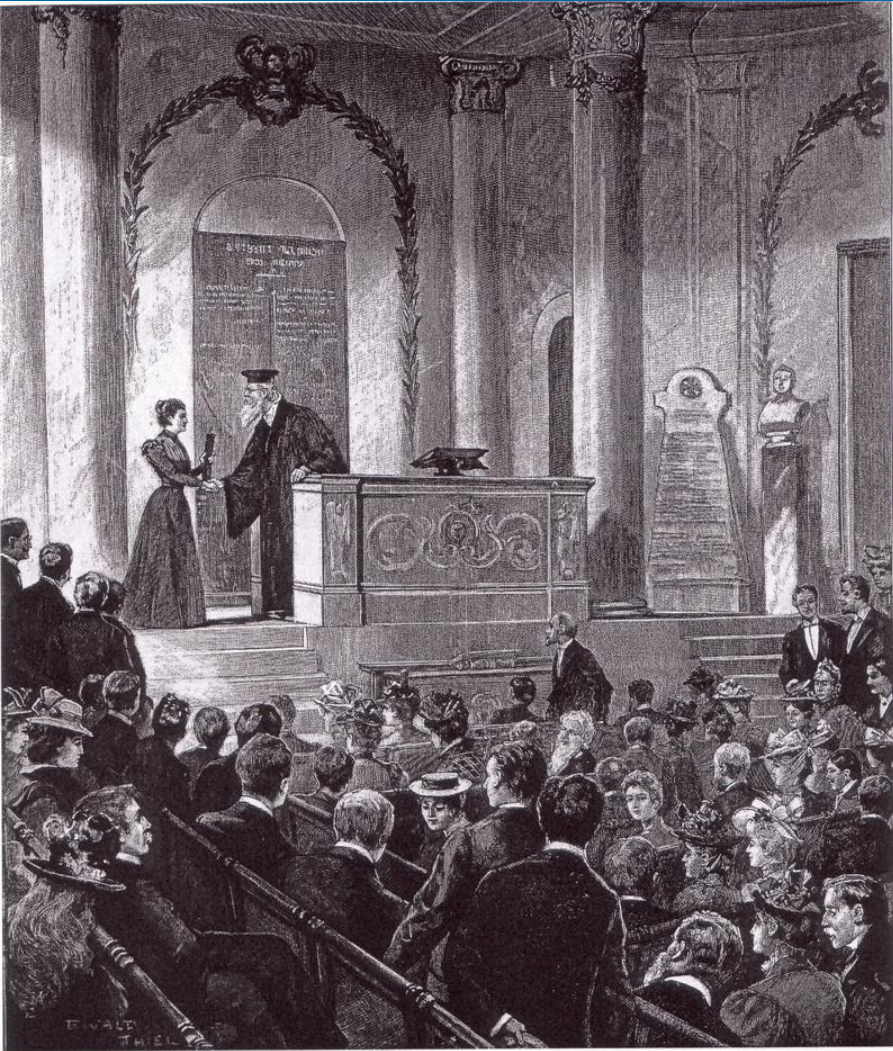
Női szerepváltozás

- tudományos ambíciók valóra váltása, szakmai önmegvalósítás.
- Legitim értelmiségi szerep nyílt vállalása,
- önrendelkezési jog társadalmi megbecsülés

- Az orvosi pálya eddig kizárólag férfiak igényére, habitusára, szerepkörére volt szabva.

Hivatás választása

Egyéni motivációk

- Orvosi pályakép, elhivatottság
- Segítő-gyógyító szakma társadalmi valósága
- Modernizációs folyamat szerves része

Női orvosi pályáért való megküzdés - coping

- Családon belül
- Intézményi struktúra megváltoztatása,
- Szakmai szervezetek Orvos Egylet, Orvosi Casino,
- Viselkedési kultúra változás
- Szakmai elismerés

Zsidó orvosok

Általános orvosi pálya

- Zsidó orvosi mítosz és valóság
- Hagyományos kiemelt társadalmi szerep a többségi és zsidó közösség között
- Asszimilációs folyamatok

Zsidó orvosnők

Női motiváció

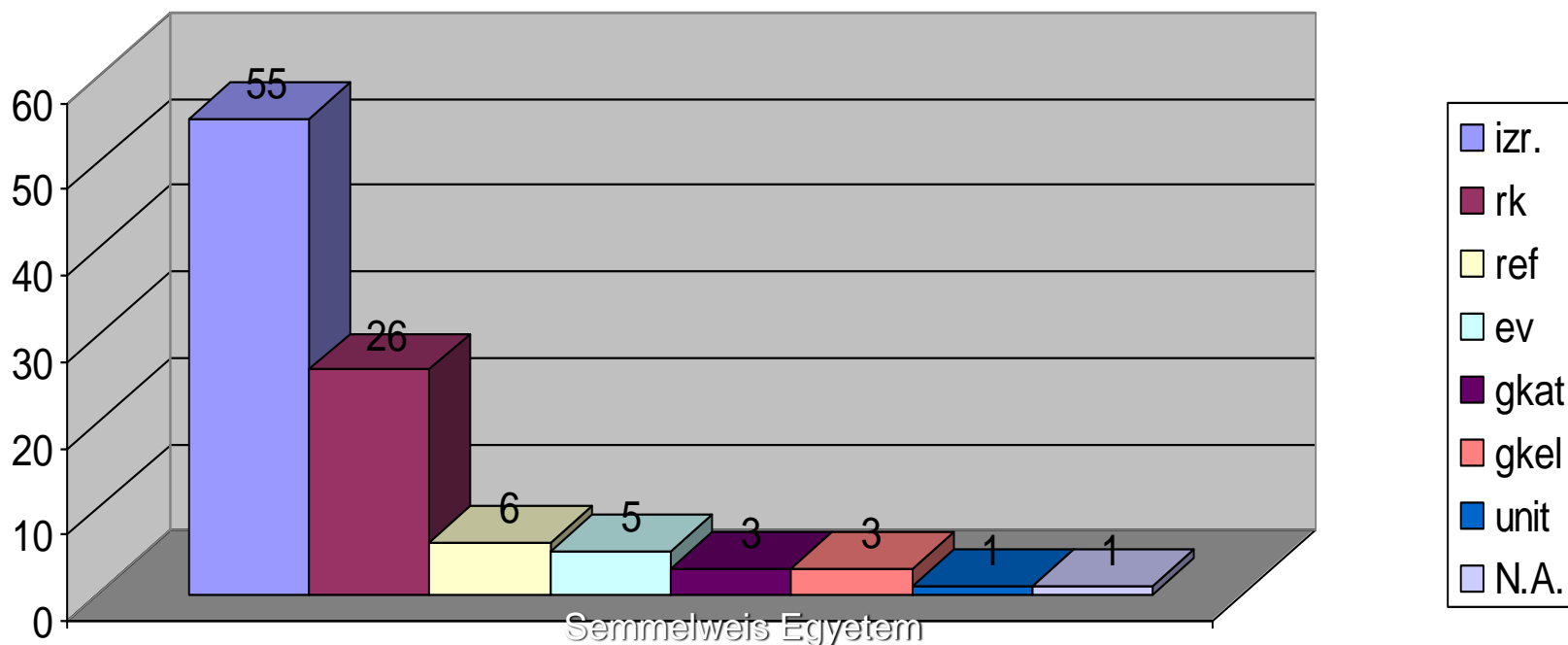
- Küldetéstudat
- Hasznosság
- Önállósodás
- Tehetség kiaknázása
- Egyéni felemelkedés,
- politikai ideológia és emberi jogok kivívása

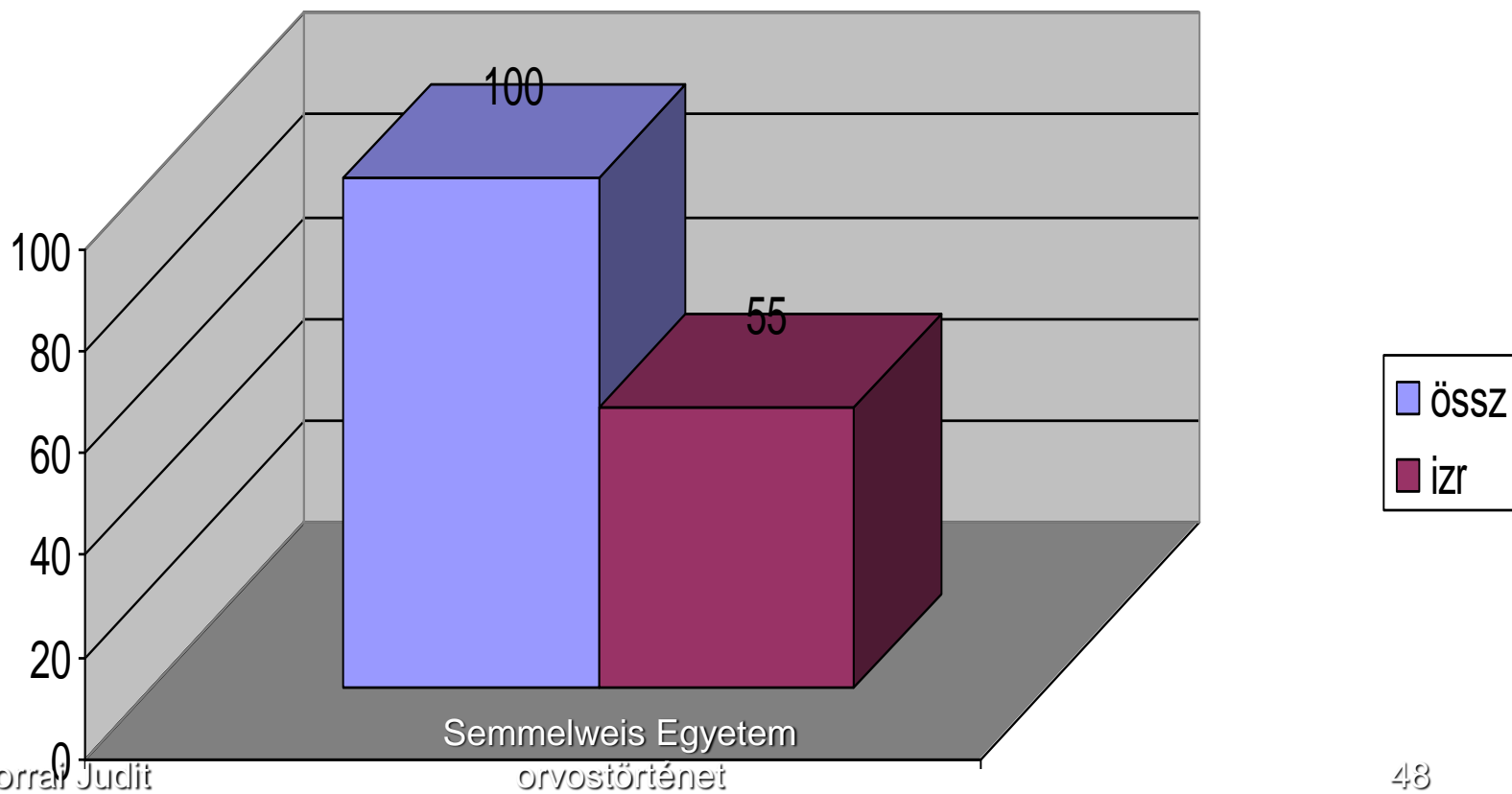
civil mozgalmak

226 orvosnő 1896-1920

- 1/3 férjezett
- 25% budapesti, 75% vidéki
- Felekezeti szerint %-ban

1896-1920-ig Budapesten felavatatott 226 orvosnő 55%-a izraelita vallású

1920 után

- Megváltozik a struktúra
- 4 egyetem 4 orvosi kara
- Numerus clausus

A Nobel-díj 1900-tól

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

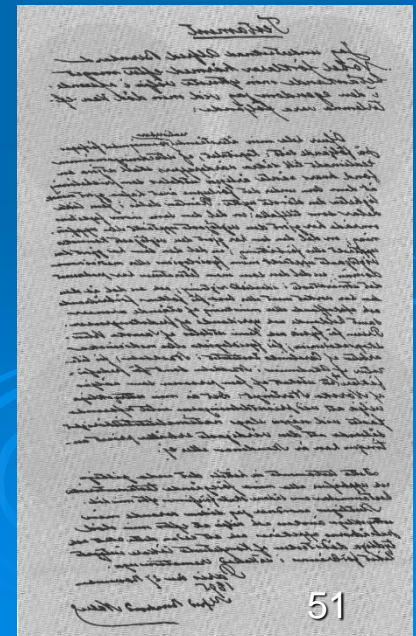
Alfred Bernard Nobel

1833-1896. dec. 10.

- Svéd kémikus, feltaláló. Vagyonos ember a bakui kőolajmezőkből
- dinamit és a gyutacs feltalálása – harcászati-tömeges fegyver, robbantás – nagy kereslet

végrendelet -
vagyonából békés célokra

A Nobel-díj fajtái

- Nobel-békedíj
 - Kémiai Nobel-díj
 - Irodalmi Nobel-díj
 - Fizikai Nobel-díj
 - Fiziológiai és orvostudományi Nobel-díj
-
- Közgazdasági Alfred Nobel-emlékdíj (1968 óta)

Kritériumok

- Konkrét teljesítményt, nem életművet díjaznak.
- Élő személy kaphatja meg.
- A tudományok és az irodalom díjazottjai csak magánszemélyek lehetnek.
- A békedíjat szervezetek is megkaphatják. (pl. Vöröskereszt (ICRC) 1917, 1944, 1963)

Az ítélő bizottság

- A Nobel-díjat a Svéd Királyi Tudományos Akadémia ítéli oda.
- A Nobel-békedíjat a norvég parlament (Storting) választja a soraiból.

Kitüntetés átadása december 10.

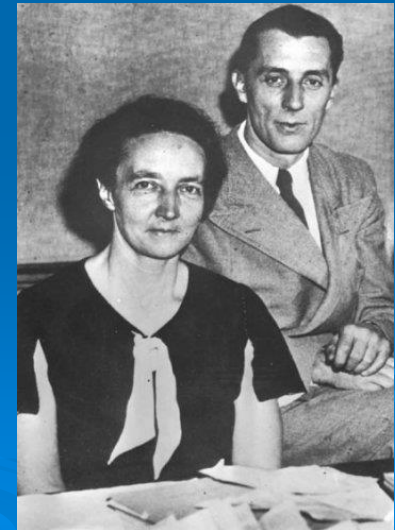
- A kitüntetettek Stockholmban a svéd királytól,
- a Nobel-békedíj kitüntetettje Oslóban a Storting bizottságának elnökétől a norvég király jelenlétében veszik át az érmet és az oklevelet, melyekhez egy csekket is mellékelnek.
- 9 millió adómentes svéd korona 294 millió HUF

Jelölés

- A Nobel-díjra jelölés évről évre a szakmai szervezetek vezetői, akadémikusok, tudósok felkérése, ajánlása alapján történik.
- A jelölők teljes titoktartást fogadnak. (az iratok 50 évi titkosítása)
- A fizikai, a kémiai és a közgazdasági díjat a **Svéd Királyi Tudományos Akadémia**,
- az orvosi díjat a **stockholmi Károly Egyetem (Karolinska Institutet)**,
- az irodalmi díjat a **Svéd Akadémia**,
- a Nobel-békedíjat a **Storting, a norvég parlament által megválasztott öttagú bizottság** ítéli oda, mert a díj alapításakor Norvégia és Svédország uniót alkotott.

CURIE család

- 1903. Fizikai, Becquerel – Curie házaspár (Marie – Pierre)
- 1911. Kémiai, Marie Curie
- 1935. Kémiai, Joliot – Curie házaspár (Irene – Frederic)

Akik kétszer kaptak díjat

- Négy személy kapott eddig (2016) kétszer Nobel-díjat:
- Marie Curie, 1903-ban fizikai és 1911-ben kémiai
- Linus Pauling, 1954-ben kémiai és 1962-ben béke
- John Bardeen, 1956-ban és 1972-ben is fizikai
- Frederick Sanger, 1958-ban és 1980-ban is kémiai

Gerhard Domagk 1939 prontosil

- Nem veheti át Hitler utasítására, csak a háború után 1947-ben a medált.

Semmelweis Egyetem
orvostörténet

Kutatási témák és csoportosításuk

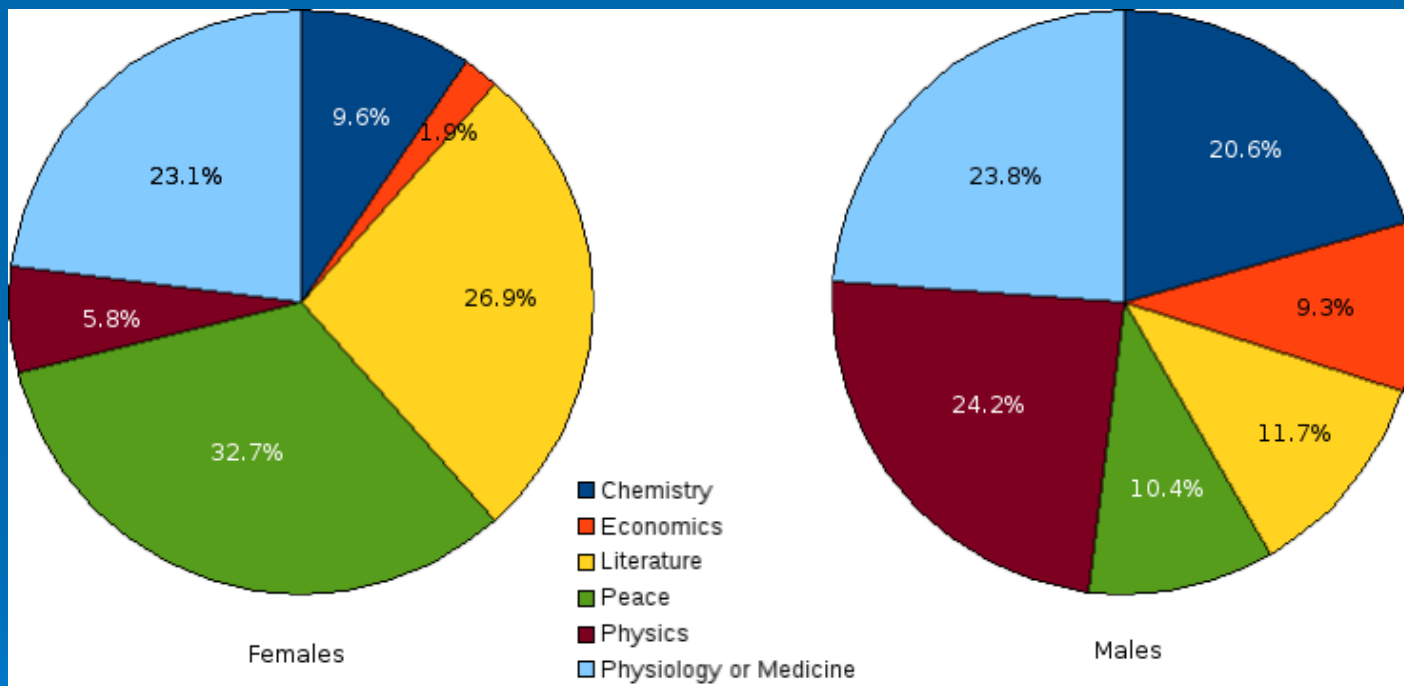
- 1900-1910 baktérium, idegrendszer
- 1910-1920 sejt, szem, fül, immun, anafilaxia
- 1920-1930 tüdő, izom inzulin, EKG, Jauregg tifusz, vitamin
- 1930-1940 vércsoport, sejtlégzés, idegsejt, vérszegénység, acetilcolin, C-vitamin, érzékszervek, prontosil
- 1940-1950 K vitamin, idegszövet, penicillin, rtg-mutáció, lobotomia,
- 1950-1960 mellékvese hormon, sárgaláz, antibiotikum, koenzim, citromsav ciklus, IPV-OPV, enzimek, antihisztamin, genetika, RNS, DNS

- 1960-1970 magzat immunrendszere, belső fül, DNS, idegsejtek, koleszterin-zsírsavak, gének, vírusok
- 1970-1980 ideg ingerület, hormonok, antitestek, állatok társas viselkedése, sejt, vírusok örökítőanyaga, HPB, kuru, molekuláris biol. CT
- 1980-1990 gén, agy, hormon, immun rendszer, ellenanyag, antibiotikum, onkogének
- 1990-2000 sejttaszplasztáció, ioncsatornák, fehérjefoszforizáció, gén, fehérjék, embrio genetika, nyiroksejtek, prionok,
- 2000-2010 parkinson-dopamin, neurotranszmitterek, sejtciklus szabályozás, génszabályozás, MRI, szaglóssejtek, Helocobacter p. RNS interferencia, magzati őssejtek, HPV, AIDS-HIV, telomerek,
- 2010-2019 In vitro fertilizáció, dendrikus sejtek, immunrendszer, sejtek, agysejtek, fonalféreg, maláriai új módszer, autofágia, cirkadian ritmus molekuláris szab., rák ellen immunterápia, alkalmazkodó képesség

Gender megoszlás

54 nő

856 férfi

- 2015 Tu Youyou
concerning a novel therapy against Malaria”
- 2014 May-Britt Moser
cells that constitute a positioning system in the brain”
- 2009 Elizabeth H. Blackburn + Carol W. Greider
how chromosomes are protected by telomeres and the enzyme telomerase”
- 2008 Françoise Barré-Sinoussi
“for their discovery of human immunodeficiency virus”
- 2004 Linda B. Buck
odorant receptors and the organization of the olfactory system”
- 1995 Christiane Nüsslein-Volhard
the genetic control of early embryonic development”
- 1988 Gertrude B. Elion
important principles for drug treatment”
- 1986 Rita Levi-Montalcini
“for their discoveries of growth factors”

- 1983 Barbara McClintock
“for her discovery of mobile genetic elements”
- 1977 Rosalyn Yalow
“for the development of radioimmunoassays of peptide hormones”
- 1947 Gerty Theresa Cori, née Radnitz
“for their discovery of the course of the catalytic conversion of glycogen”
- 12 női orvosi Nobel-díjazott

Bárány Róbert orvosi 1914 – fül egyensúlyszerepe
Szent-Györgyi Albert orvosi 1937 – C vitamin
Békésy György orvosi 1961 – rezonancia a fülben
Daniel Carleton Gajdusek orvosi – megosztva 1976 kuru- prion,
kannibalizmus

Lénárd Fülöp fizikai 1905
Wigner Jenő fizikai – megosztva 1963
Gábor Dénes fizikai 1971

Zsigmondy Richárd kémiai 1925
Hevesy György kémiai 1943
Polányi János kémiai – megosztva 1986
Oláh György kémiai 1994
Herskó Ferenc kémiai – megosztva 2004

Elie Wiesel béke 1986
Kertész Imre irodalmi 2002
Milton Friedman közgazdasági 1976
Harsányi János közgazdasági – megosztva 1994
IAEA (International Atomic Energy Agency) 2005 évi dolgozói (15
magyar) béke – megosztva 2005

Zsigmondy Richárd kémiai 1925

Hevesy György kémiai 1943

Polányi János kémiai – megosztva 1986

Oláh György kémiai 1994

Herskó Ferenc kémiai – megosztva 2004

Elie Wiesel béke 1986

Kertész Imre irodalmi 2002

Milton Friedman közgazdasági 1976

Harsányi János közgazdasági – megosztva 1994

IAEA (International Atomic Energy Agency) 2005 évi
dolgozói (15 magyar) béke – megosztva 2005

➤ Wigner J, Teller E, Neumann J, Szilard L,
/Einstein, Pauli -

Lénárd Fülöp

Bárány Róbert

Szent-Györgyi
Albert

Zsigmondi Richárd

Hevesy György
József

Békésy György

Wigner Jenő

Gábor Dénes

Polányi János

Elie Wiesel

Oláh György

Harsányi János

Milton Friedman

Daniel Gajdusek

Kertész Imre

Balatonfüred, zsidó kiválóságok háza, digitális kiállítás

Orvostudomány

- Albert Bruce Sabin
- Bárány Róbert N
- Baruch Samuel Blumberg
- Ferenczi Sándor
- Gottsegen György
- György Pál
- Hollán Zsuzsa
- Kaposi Mór
- Korányi Frigyes
- Litmann Imre
- Nádas Sándor
- Otto Loewi N
- Paul Ehrlich N
- Pető András
- Szondi Lipót

Biológia

- Gerty Theresa Cori N
- Gregory Goodwin Pincus
- Karl Landsteiner N
- Klein Éva
- Klein György
- Otto Fritz Meyerhof N
- Otto Heinrich Warburg N
- Rita Levi-Montalcini N
- Salvador Edward Luria N
- Selman Abraham Waksman N
- Stanley Cohen stb.

Alternatív Nobel-díjak

- Matematikai és képzőművészeti Nobel-díj nincs.
- A matematikusoknak adható díjak közül a Fields-érem és a matematikai Wolf-díj a legértékesebb, Nobel-díj értékű.
- Helyes életmód díj (*Right Livelihood Award*), melyet olyan személyek és szervezetek kapják meg, akik vagy amelyek a mai világproblémákra igazi alternatív válaszokat adnak, s már jelentős és távlati hatású eredményeket értek el a megvalósításban is.

Köszönöm a figyelmet